

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛИ ПО РЕДА НА ЧЛ. 12, АЛ. 4 ОТ ЗЗЛПСПОИН

Във връзка със Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИН), обн. ДВ., бр.11 от 02.02.2023 г., в сила от 04.05.2023 г., всяко физическо лице, в качеството му на:

- работник, служител, държавен служител или друго лице, което полага наемен труд, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансирането;
- лице, което полага труд без трудово правоотношение и/или упражнява свободна професия и/или занаятчийска дейност;
- доброволец или стажант;
- съдружник, акционер, едноличен собственик на капитала, член на управителен или контролен орган на търговско дружество, член на одитния комитет на предприятие;
- лице, което работи за физическо или юридическо лице, негови подизпълнители или доставчици;
- кандидат за работа, участвал в конкурс или друга форма на подбор за постъпване на работа;
- работник или служител, когато информацията е получена в рамките на трудово или служебно правоотношение, което е прекратено към момента на подаване на сигнала или на публичното оповестяване, което при или по повод изпълнение на трудовите или служебните му задължения, или в друг работен контекст, установи нарушения на българското законодателство или на актове на Европейския съюз, може да подаде сигнал чрез указаните по-долу начини.

Законът се прилага по отношение на сигнали или публично оповестяване на информация за: нарушения на българското законодателство или на актове на Европейския съюз в определени области, включително, но не само, обществени поръчки, финансови услуги, предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, безопасност и съответствие на продуктите, безопасност на транспорта, опазване на околната среда, безопасност на храните и фуражите, здравето на животните и хуманното отношение към тях, общественото здраве, защита на потребителите, защита на неприкосновеността на личния живот и личните данни, и сигурност на мрежите и информационните системи.

В обхвата на сигналите попадат също: нарушения, които засягат финансовите интереси на Европейския съюз, и нарушения на правилата на вътрешния пазар, включително правилата на Европейския съюз и българското законодателство относно конкуренцията и държавните помощи; нарушения, свързани с трансгранични данъчни схеми, чиято цел е да се получи данъчно предимство, което противоречи на предмета или на целта на приложимото право в областта на корпоративното данъчно облагане; извършено престъпление от общ характер, за което сигнализиращото лице е узнало във връзка с извършване на своята работа или при изпълнение на служебните си задължения; нарушения на българското законодателство в областта на правилата за заплащане на дължими публични държавни и общински вземания, нарушения на трудовото законодателство и на законодателството, свързано с изпълнението на държавна служба.

Кой може да подаде сигнал?

Сигнализиращото лице по смисъла на ЗЗЛПСПОИН следва да бъде физическо лице, което подава сигнал или публично оповестява информация за нарушение, което спада към категорията на по-горе изброените.

Какъв е редът и начинът за подаване на сигнали?

С оглед възможността за бързо предотвратяване на нарушение или отстраняване на последиците от нарушение, попадащо в приложното поле на ЗЗЛПСПОИН, сигналът следва да се подава приоритетно чрез изградения в МВНР канал за вътрешно подаване на сигнали и по-конкретно:

- по електронен път – чрез изпращане на предварително попълнен формуляр, утвърден от Комисията за защита на личните данни (КЗЛД), на следния електронен адрес: whistleblowing@mfa.bg. Можете да изтеглите формуляра от сайта на КЗЛД. В попълнения формуляр се поставя подпис, електронен подпис или друга идентификация на подателя на сигнала.
- устно подаване на сигнал – на телефон 02/948 2961 (телефонните разговори не се записват) или на място в сградата на ЦУ на МВНР с адрес: гр. София, ул. „Александър Жендов” № 2, с искане за провеждане на среща със служителите отговорни за приемането, регистрирането и разглеждането на сигналите в МВНР.

Лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения, могат да избират начина за сигнализиране – да подадат сигнал чрез посочения по-горе вътрешен канал за подаване на сигнали, чрез публично оповестяване на информацията за нарушенията и/или като подадат сигнала до Централния орган за външно подаване на сигнали – Комисия за защита на личните данни, гр. София, бул. „Проф. Цветан Лазаров” №2, имейл: whistleblowing@cpdp.bg. Повече информация относно реда и начина на подаване на сигнали до Комисията във връзка със ЗЗЛПСПОИН може да откриете на нейната интернет страница: <https://www.cdpd.bg>.

Каква защита предвижда закона за сигнализиращите лица?

Законът забранява всяка форма на ответни действия спрямо сигнализиращите лица и другите лица, ползващи защита, имащи характера на репресия и поставящи ги в неблагоприятно положение, както и заплахи или опити за такива действия. Формите на ответни действия включват, но не се ограничават до уволнение, понижаване в длъжност или забавяне на повишение в длъжност, изменение на мястото или характера на работата, намаляване на възнаграждението, отрицателна оценка на работата, включително в препоръка за работа, налагане на дисциплинарно наказание, дискриминация, предсрочно прекратяване на договор, вреди, включително за репутацията на лицето, или финансови загуби, включително загуба на бизнес и загуба на доход, прекратяване на лиценз или разрешение. В случай на нарушение на тази забрана сигнализиращото лице има право на обезщетение за претърпените имуществени и неимуществени вреди. Вреди, причинени на сигнализиращото лице във връзка с подадения от него сигнал или публично оповестената информация, се считат за причинени умишлено до доказване на противното.

Важно!

Разглеждат се сигнали, подадени от физическо лице, лично или чрез пълномощник с изрично писмено пълномощно (не е необходима нотариална заверка). При подаване на сигнал чрез пълномощник към сигнала се прилага пълномощното в оригинал. По регистрирани анонимни сигнали или сигнали, отнасящи се до нарушения, извършени преди повече от две години, не се образува производство. Не се разглеждат регистрирани сигнали, които не попадат в обхвата на ЗЗЛПСПОИН и съдържанието на които не дава основания да се приемат за правдоподобни.

В законоустановения срок след регистриране на сигнал, на сигнализиращото лице се предоставя информация за регистриране на сигнала и неговия УИН и дата. Всяка следваща информация или комуникация във връзка със сигнала се прилага към този УИН. Всяка нова или непосочена при подаването на формуляра информация във връзка със сигнала може да бъде предоставена допълнително от сигнализиращото лице. При подаването ѝ се посочва получения за сигнала УИН.

Регистрирани сигнали, съдържащи очевидно неверни или заблуждаващи твърдения за факти, се връщат с указание към сигнализиращото лице за коригиране на твърденията и за отговорността, която носи за набедряване по чл. 286 от Наказателния кодекс. Съгласно чл. 45 от ЗЗЛПСПОИН се предвиждат глоби в размер от 3000 лв. до 7000 лв. за недобросъвестни податели на сигнали, съдържащи невярна информация!

За повече информация относно правата и задълженията на задължените субекти по смисъла на чл. 12, ал. 1 от ЗЗЛПСПОИН и тези на сигнализиращите лица, моля вижте [Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения](#).